

vevőknek adják el az árnikat, avagy elitelnők azokat a kormánypárti ügyvédek, akik függetlenségi embert védenek és azokat a kormánypárti orvosokat, akik függetlenségi polgártársainkat gyógyítják: bizony nagyon neveléses volna a mi itéletünk.

Ha mi olyan tárgyilagossággal írtunk volna az ellenzéki lapok kiadótulajdonosainak vagy szerkesztőinek a megrendelésére, mint amilyenek most felelősségünk mellett a »Közérdek«-ben megjelennek: bizony, bizony nehezen láttak volna azok napvilágot.

Ha mi... de nem folytatjuk tovább, csak egyet vallunk be nyíltan, őszintén, férfiasan. Bevalljuk azt, hogy az ellenzéki lapnak író hirlapíró, nagyon sokszor kénytelen tapogatózni a sötétben, mert nagyritkán láthatja a tényeket tisztán s igen sokszor kénytelen egyoldalú információra s annak a lapnak a szellemében, talán jobb egyéni meggyőződése ellenére írni, amely lapnak a számára ír.

Ez őszinte vallomás kapcsán kijelentjük azt is, hogy most, amidőn nem tapogatózunk, amidőn a tényeket tisztán látjuk s egyoldalú információk alapján nem vagyunk kénytelenek írni: amidőn oly lapnak vagyunk a szerkesztője, amelynek csak egy iránya van: az igazság: csak egy eszköze van: a tárgyilagosságot: argumentum: senkinek sincs joga vállalkozásunk őszinteségében, szándékunk tisztaságában s eszközeink kifogástalanságában kételkedni.

Amidőn igazságos, tárgyilagossággal írtunk — akárcsak azokat a lapunkban — a felelősséget mindenkor elvállaljuk: a nagy közönségre bizzuk annak a megítélését, ki tartja az olvasót butának, ki nem látja az igazságot, ki ir bolond gombát, mi-e, avagy az, aki egy és ugyanazon lapban a sárba ránt vezércikkében mindenkit s nincs piszok, amit rá ne kenne Ujpestre, Ujpest előljáróságára s a község vezércikkéire és rögtön utána ugyanazon számban a következőket mondja:

»A régi Ujpest eltűnt, helyébe egy mindentekintetben művelődő város keletkezett, mely habár községi jelleggel bír, méltó helyet foglal el a székesfőváros közelében. *Halad külsőleg, de halad kulturális tekintetben is dicséretreméltó módon.* Lakossága állandóbb jellegűt ölt, intelligens elemekből áll, *vezércikkéi, egyesületei mind arra törekednek, hogy elfeledtessék a nagy világgal a múlt szomorú emlékeit és abból a fiatal községből méltó kerületet*

Most a marquisen volt a sor elpirulni. Elrejté arcát legyezője mögé és ajkaiba harapott.

— Nem tartom szégyennek, meg nem érdemelt szegénységemet, bevallani, folytatá Bernis és elmondta egész terjedelmében távozása sürgető okát. A marquisse zavartsága engedett az előbbi jó kedvnek és kegyességnek, melylyel pártfogoltját elhalmazni most még határozottabban föltéve magában.

— Bocsássa meg tehát, kegyelmes marquisse, kiáltá Bernis a szép asszony előtt térdre borulva, miután történetét elmondta. — bocsássa meg, hogy kényszerített helyzetemben e — kimondhatatlan öltözék rútvét az ön jelenlétében kimondtam.

Legyen szabad remélnem, hogy őszinte bánatom megbocsátatásomat fogja kieszközölni s hogy nem lesz e magas ház ajtaja előttem mindig elzárva.

A fiatal ember teljes bocsánatot nyert, s kalandja most az egész társaságot a legdehűlőbb kedvére hozta. Tulbaldogan sietett Bernis türelmetlen barátja Montazethez és egy órával később a végzettéljes nadrág Montazetval vagy ha úgy tetszik: Montazet a végzettéljes nadrággal Fleury estélyen jelelt meg. Itt is szerencsét hozott, mert Montazet a kert állomás elnyerésétől a nagy befolyású udvari tanácsos által biztosítást nyert.

Marquise de Pompadour nem feledkezett

teremtsek a székesfővárosnak! (Ajánljuk ezt is „Nil admirari“ írójának figyelmébe.)

Uram, uram, Ghypál uram! Ki irt bolond gombát? Ön-e a »Koresmai Politika« című vezércikkében, vagy szerkesztője, a fentebb idézett sorokban?

Mi azt hisszük szerkesztőjének fent idézett sorokban, habár ez is pyramidalis dicséret, rejlik az igazság, és nem a Ghypál-fele cikkében!

Ezzel befejeztük egyszermindenkorra e kérdésben a mondanivalónkat s nyugodt lelkiismerettel küzdünk tovább tárgyilagossággal közönségünkkel az igazságot!

Brankovics György.

Az újpesti műtárlat megnyitása.

Nagy és lelekelemelő, kulturális ünnep volt f. hó 1-én Ujpesten. Ekkor nyitották meg első és reméljük nem utolsó műtárlatunkat. Ez ünnepélynek fényes nemcsak a kezdeményező Közművelődési Kört, a tárlatot rendező bizottság, a műkiállító művészeket, hanem magát a községet is dicsőítéssel övezi körül, mert a megnyitásával a község művelt közönsége bebizonyította, hogy nemcsak fel tudja fogni a műtárlat kulturális horderejét, hanem kötelességét is teljesíti azzal szemben. A »Közművelődési Kör« terméi ugyanis, amelyeknek falairól 141 becsesebbnél becsesebb kép mosolygott ránk, a zsúfolásig megteltek a legválogatottabb közönséggel s különösen hölgyekkel. Ott láttuk a többek közt Gömör Öskár min. tanácsost, Papp-Szilágyi László min. osztálytanácsost, Ivánka Pál főszolgabíró, Tóth József kir. tanfelügyelőt, Illek Vincze, Mady Lajos, Geduly Lajos lelkeseket, dr. Venetianer főorvost, Pálhal Viktor közjegyzőt, Zsoldos János főjegyzőt, dr. Kis Sándor ügyvédet, dr. Hedervári Soma és Ernő orvosokat, Szőnyi Richárdot, Fekete Edeket, s a Polgári-kaszinó küldöttségének többi tagjait, a fővárosi lapok képviselőit dr. Lázár Bélával, a »Nemzet« főmunkatársával az előkőn, az újpesti lapok szerkesztőit s a kiállító művészek legnagyobb részét Telepy Károlyval együtt stb.

A megnyitáshoz Wlassics Gyula miniszter képviseletében Lippich Elek miniszteri titkár fél négy órakor érkezett meg Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő társaságában. A miniszter képviselőjét a »Közművelődési Kör« elnöke, dr. Führer Simon meleg szavakkal üdvözölte, s megköszönve a kormánynak az újpesti műtárlat iránt tanúsított érdeklődését, a kiállítás megnyitására kérte fel a miniszter képviselőjét. Lippich Elek erre a következőleg válaszolt:

»Igen örülök, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter uró nagyméltósága megbízásából ide eljöhettek, akik hivatalos elfoglaltsága gátolt meg a személyes megjelenésben, s azért engem bizott meg, ó nagyméltósága, hogy a tárlatot megnyissam. Rendkívül örülök, hogy

meg pártfogoltjáról: ajánlá őt a királynak és Bernis rövid idő múlva jelentékeny tehetsége és képessége által előmozdítva, a legmagasabb tisztségekre vergődött. Már 1751-ik évben Velenczebe ment mint követ, hol azonban nem sokáig maradt. Visszahivatott és a külügyek miniszteriumába lépett, melynek nem sokára főnökevé emeltetett a király által. Papi pályáján épen oly gyorsan emelkedett mint a politikai és 1758-ban Bernis bíbornokká lón. De nem sokkal ezután elvesztette a marquisse de Pompadour kezét és ennéi fogva a királyt is, minnek következménye az lón, hogy miniszteri állomását elvesztette. De a bíbornoki méltóságtól nem leheté őt megfosztani, ebben föntartotta teljes befolyását a legfontosabb egyházi ügyekre, egész a francia forradalomig. Montazet is egykori laktársa közbenjárása által egész a lyoni érsekiségéig vitte fel.

A förténet, melyet iment röviden elmondtam hamar elterjedt akkor egész Párisban, mindenütt beszéltek és nevettek fölötte. Ugy látszott, mintha ezáltal a sokszor emlegetett ruhanemű eddigi neve egészen a divatból és társalgási nyelvből eltűnt volna, mert az eddig szokásban volt »nadrág« szó helyett most mindenütt a Bernis által legelőször használt »Inexpressibles« gyorsan elterjedt és több mint száz év óta a művelt világban polgárjogot élvez.

Ujpesten találtak lelkes emberek és ily számottevő tényező mint a »Közművelődési kör«, akik a jó izlés fejlesztésére oly fontos képzőművészetet nemcsak felkarolni, hanem az iránt az érdeklődést a nép széles rétegeibe bevinni és az értelmiség közt meghonosítani igyekeznek. Örömmel látom és tapasztalom, hogy ezen igyekvésök mar abban is fényes sikert aratott, hogy a legjobb nevű művészek örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy műveiket Ujpesten kiállítsák. Midőn nemes törekvésüket a közoktatásügyi kormány erkölcsi támogatásáról biztosítani szerencsem van, a tárlatot ezennel megnyitom.

Zajos éljenzes hangzott fel e szavak után s a miniszter képviselője Lincz Lajos kiállítási elnök vezetése mellett megnevezte a tárlatot, s meglepetésének és elismerésének ismételtén élénk kifejezést adott.

A kiállítás, melyet a megnyitás délutánján 260-an szemléltek meg, f. hó 15-ig marad nyíltva minden nap reggel 8 órától d. u. 6 óráig megtekinthető. Csütörtökön és szombaton este 6 órától 11-ig seltahangverseny lesz a tárlaton. A kiállított művek közül eddig a következők adták el:

Rosenberg Sándor »Kölesönös zavarban« című festményét megvette Ehrenwald Vilmos. — Kacziány Ödön »Alföldi szocialista« festményét megvette Leiner Simon. — Rosenberg Sándor »Két tudós« cz. festményét megvette Sonnenfeld Miksa. — Bachmann Károly »Tajkép« cz. festményét megvette Reisz J. D. — Kacziány Ödön »Velencei Lidának« cz. festményét megvette Reisz J. D. — Egervary Potemkin gróf »Gyöngy élet a buszar élet« cz. festményét megvette Ehrenwald Vilmos. — Rosenberg Sándor »Tajkepvázlat« cz. festményét megvette Sonnenfeld Miksa. Tolcs Edő »Enyelgés« cz. szoborművét megvette Erben Samu. Lincz Lajos »Nőifej« cz. pastell festményét megvette Erben Samu. A műtárlat lapunk zartáig 650-en látogattak meg. A koronázási evforduló alkalmából az újpesti polgári leányiskola növendékei az istentisztelet után tanáraik és tanárnőik vezetése mellett látogatták meg a kiállítást.

E példát a többi iskolák is követhetik: a közoktatásügyi miniszternek bizonyára öröme telnek benne. A műtárlatra vonatkozólag felvilágosítással szívesen szolgál a tárlat titkára, Bauer Soma tanár.

A Budapesti Napló műtárlatai.

A maga nemében paratlan vállalkozással lép meg a magyar közönséget a Budapesti Napló szerkesztősége. Olyan vállalkozással, amely új korszakot jelent a magyar művészet és magyar izlés fejlődésében s amelynek nagyságát első sorban a legkitűnőbb magyar művészek, mint Benczúr, Lotz, báró Mednyánszky azzal ösmerték el, hogy nagy lelkesedéssel csatlakoztak a Budapesti Napló szerkesztőségéhez és szívvel-lellekkel támogatják nagyszabású tervét.

A terv pedig a következő: a Budapesti Napló szerkesztősége az ország különböző városaiban műtárlatokat rendez, amelyeken bemutatja egész Magyarországnak, hazánk legkitűnőbb művészeinek válogatott alkotásait. Együtt lesz ezeken a kiállításokon színe-java a legutóbbi évek művészi termésének, tehát nem holmi vásári porteka, vagy olcsón összeszedett képek, amiken a művészek nem tudtak tudni, hanem alkotásaik legjava, amelyeket a külföldi és a budapesti kritika mesterműveknek ösmert el. Ezek a művek fogják végig vándorolni Magyarországot, ezeket vízi körútjára a Budapesti Napló.

Nagy és mély a jelentősége ennek a vállalkozásnak. — A magyar művészet mindez ideig nem talált otthonra a magyar városokban. A magyar városok minden szepert lelkesülő közönségének pedig nem nyílt alkalma, hogy megösmertedjen a gazdagon felvirult magyar művészet legszebb alkotásaival. A Budapesti Napló tehát nemzeti és kulturális vállalkozásra adta magát, midőn nagy anyagi áldozat árán saját költségén megtestesíti a művészet népszerűsítésének hatalmas cseméjét s oly nagyszabású terv kivitelebe fog, amelyet eddig lehetetlennek tartottak.

Tényleg lehetetlen is volt ez a hatalmas vállalkozás, mert hisz még a budapesti tárlatokat is csak nagy ügyvel-bajjal bírják összeállítani, holott e célra a Képzőművészeti Társulat évenként mintegy 20,000 forintot költ. A Budapesti napló szerkesztősége azonban

szerencsés kézzel megoldotta ezt a kérdést, szövetkezve a magyar művészek vezető jeleivel, akik rögtön átlátták a *Budapesti Napló* terveknek nagy nemzeti jelentőségét. A *Budapesti Napló* a magyar művészekkel kötött szerződésben csak egy pontot hangsúlyozott, azt, hogy a kiállítás *legalább is olyan színvonalon álljon, mint bármely budapesti műtárlat*, a művészek pedig a maguk részéről *szigorú bíráló bizottságot* állítottak össze, mely a műveknek csak legjavát engedte kiállítani. Ugy a *Budapesti Napló*nak, mint a magyar művészeknek éppen az a célja, hogy a magyar városok közönsége ne holmi gyári munkával ösmerkedjék meg, hanem a művészi ihlet legszébb alkotásaival, mert csak ezek értékesek, csak ezek hoznak hasznot a magyar nemzeti kultúrának.

Az a lelkes gárda, amely a *Budapesti Napló*val e célra szövetkezett, tagjai sorában bírja a legkitűnőbb magyar művészeket. A *Budapesti Napló műtárlatain* részt vesznek a többi közt: Ábrányi Lajos, Adler Mór, Basch Gyula, Benzur Gyula, Bihari Sándor, Bosznay István, Both Menyhért, Brodszky Sándor, Bruck Miksa, Bruck Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Grünwald Imre, Grosz Béla, Haraszti József, Hegedűs László, Innocent Ferencz, Jantlyk Mátyás, Kacziányi Ödön, Kallós Ede, Kann Gyula, Karlovsky Bertalan, Karvaly József, Kerastock Károly, Kinnach László, Klaber Gyula, Knopp Imre, Koszok Jenő, Koszta József, László Fülöp, Ligeti Miklós, Lotz Károly, Mark Lajos, Markup Béla, Mannheimer Gusztáv, Mednyánszky László br., Mihálik Dániel, Munkácsy Mihály, Neogrady Antal, Olgyay Ferencz, Pállya Celesztin, Papp Sándor, Radnai Béla, Reti István, Róna József, Spányik Cornel, Stetka Gyula, Strobl Alajos, Szenes Fülöp, Szlányi Lajos, Tani Antal, Teles Ede, Telepy Károly, Thein Miksa, Tolnay Ákos, Tölgyessy Artur, Tornai Gyula, Tull Ödön, Ujváry Ignác, Vajda Zsigmond, Weinberger Mark, Zala György.

Csupa kitűnőségei a magyar művészvilágnak, akik viszont alkottaik javarészeivel vesznek részt a *Budapesti Napló* műtárlatain.

A *Budapesti Napló* ezeket a tárlatokat sorra rendezte Magyarországon városainban. Egy-egy tárlat a helyi viszonyokhoz képest 2-3 hétig lesz a közönség rendelkezésére. A magyar városok művelt és hazafias publikuma bizonyára nagy lelkesedéssel fogadja a *Budapesti Napló*nak e hatalmas, hazafias, kulturális vállalkozását, amely a művészet aranyfonalával köli össze a magyar művelődés szétszórt góczpontjait.

A művészek óriás lelkesedéssel dolgoznak már az első kiállítás anyagának rendezésén. Velük fáradozik a *Budapesti Napló* buzgó szerkesztősége, hogy olyan kiállítás jusson a magyar városoknak, amely meg a külföld nagy központjaiban is méltó lelkesedést keltene.

H I R E K.

— **Megyei közgyűlés.** Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye törvényhatósága f. é. június hó 12-én és a következő napokon tartja rendes negyedik bizottsági közgyűlést. A tárgysorozatnak 116 pontja közül községünket csak a 32., 62. és a 105-ik pont érdekli. Az első ugyanis az ipartestületnek járadékolt-ségekre való hozzájárulása, a második a koremai zárórak megváltoztatása iránti határozat. Az utolsó pedig Bellaágh Imre főügyész jelentése Ujpest község kölesönere vonatkozólag.

— **Uj számvevő.** Pestvármegye sok éven át volt főszámvevője, Meszöly Gyula nyugdíjaztatván, helyébe Bakó Béla nevezetett ki a főispán által főszámvevőnek, ennek helyére pedig, Szenessy Aladár számvevőnek. Az újonnan kinevezett főszámvevő és számvevővel a vármegye szakképzett fiatal munkatársakat nyert.

— **A harmadosztályú kereszt adó tárgyalására,** f. é. június hó 14-ike és a következő napok tüzetek ki határnapul. Az adókövető bizottság elé terjesztendő adókiszámítási javaslatok f. évi június hó 14-ig a község házában megtekinthetők s a netáni észrevételek, a fenti határidő alatt, a bpestvidéki pénzügyigazgatóságnál írásban — utóbb pedig az adókövető bizottságnál szóval is előterjeszthetők. E javaslatokat mindenestre jó lesz az adózó polgárságnak előzetesen megtekinteni,

mert értesülésünk szerint a pénzügyigazgatóság a kereseti adót — a mai rossz viszonyok daczára is — emelni kegyeskedett.

— **A választók száma.** Az országgy. képviselő választók névjegyzékét összeíró bizottság elkészült a jövő évi képviselőválasztók névjegyzékével. E jegyzék szerint Ujpestnek összesen 2416 a választó polgára, amely összegből 2114 a rendes választó és 302 az adóhátralekos választó. A választók száma a múlt évi névjegyzékkel szemben 391-el szaporodott, az utolsó három év alatt éppen megkétszereződött, amiben tagadhatatlanul nagy érdeme van az összeíró bizottságnak s különösen a bizottság elnökének Mady Lajosnak, aki a leglekiismeretesebben végzi feladatát és senkit sem enged megfosztani választói jogától.

— **Utószó.** Az első utóállítást f. hó 15-én lesz Budapesten a Mária-Terézia lak-tanyában. E napon a főszószótól elmaradt ujbpesti illetőségű hadkötelesek és mintegy 20 idegen illetőségű hadköteles fog állittatni.

— **A tőkekamat és járadékadó.** A tőkekamatnak és járadékadónak az 1899-ik évre vonatkozó kivételi lajstroma f. évi június hó 8-tól tizenöt napi szemlére kitétetett a község házában. Az adókövetés ellen azok, akik már tőkekamat és járadékadót a múlt évben is fizettek, a lajstrom közlését követő 15 nap alatt, azok pedig, akik ezuttal tőkekamat és járadékadóval először rovatnak meg, adó-tartozásuknak az adókönyves-kebe történt bejegyzést követő 15 nap alatt felelbezzhetnek. A felelbezzések a tőke követelés megszüntet igazolók okmányokkal felszerelve közvetlenül a budapestvidéki pénzügyigazgatóság-hoz nyújtandó be.

— **Élite hangverseny.** Rákospalotán, f. é. június hó 10-én, szombaton a «Park-vendéglő» összes helyiségében a rákospalotai róm. kath. templom belső felszerelése javára jötekonyczeli Élite-Hangversenyt rendeznek. A hangversenyen közreműködnek: Blaha Sárika urnó, a budapesti népszínház tagja; Varga Vilma urnó, zongoraművész; az «Ujbpesti zeneművelő-egyesület» kamarazene társulata; a m. kir. opera énekarából alakult «Apolló» ferfinégyes. Részletes műsor a pentárnál kapható. Hangverseny előtt a templom építését ismertető felolvasás, hangverseny után pedig tánc lesz. Belepő jegyek a hangversenyre személyenként I—V. sorban 5 kor.; a többi sorban 3 kor.; esupán a táncestélyre személyjegy 2 kor. Jegyek az esteli pentárnál lesznek kaphatók. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Közlekedésről gondoskodva van. Kezdeté 8 órákor. A kik meghívora samitanak s még nem kaptak volna, forduljanak akár levezőlap útján is a rendezőséghez, a mely a rákospalotai Casinóban naponként d. u. 6-tól 9 óráig ülőket tart.

— **A járdak tisztántartását,** öntözését és söprését nemcsak a bírság, hanem az egészség szempontjából is figyelmébe ajánljuk a háztulajdonosoknak. Az előjáróságot s a képviselő-testületet azonban arra hívjuk fel, hogy az ide vonatkozó szabályrendelet módosítását eszközölje mielőbb ki, mert a járdákat naponként kétszer teljesen lehetetlen öntözni, különösen ott, mint például a Deák-utczában is, ahol a legtöbb kutban alig áll 20—30 centiméternél magasabban a víz. Hogy ez az ivásra és házi szükségletre is alig elég, hogy ebből kétszeri öntözésre nem igen telik, azt talán nem szükséges bizonyítani. Miután pedig a kutak legnagyobb része községünkben, a kétszeri háromszori mélyítés daczára is vízhiányban szenved: jó lenne már eleve gondoskodni arról, hogy a teljes vízhiány meg ne lepje a községet.

— **Évzáró vizsgák.** Beköszöntöttek az iskola-látogató ifjúság nehez napjai. Megkezdődtek a vizsgák, a melyekben számot kell adni arról, mennyi szellemi kincset szerzett egyik és másik is egy egész éven át, a saját jövőjének biztosítására és boldogítására. — **Az ujbpesti áll. polg. leányiskolában** f. é. június hó 5-én a hittani, f. hó 6. és 7-én az énekvizsgálatok tartattak meg. F. hó 9-én és 10-én a tornavizsgálatok ugyancsak 9-én d. u. 4—5-ig a trancia nyelv vizsgálatát fog megtartatni. Az összes tantárgyakból pedig a következő napokon vizsgáznak a növendékek; június hó 12-én d. e. 8—12 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát III. A) oszt.

Június hó 12-én d. u. 3—6 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát IV. A) oszt. Június hó 13-án d. u. 3—6 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát III. A) osztály. Június hó 13-án d. e. 8—12 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát II. A) oszt. Június hó 14-én d. e. 8—12 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát III. B) oszt. Június hó 14-én d. u. 3—6 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát I. B) oszt. Június hó 15-én d. e. 8—12 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát IV. B) oszt. Június hó 15-én d. u. 3—6 óráig az összes elméleti tantárgyak vizsgálatát II. B) oszt. Június hó 18-án d. e. 10 órákor záróünnepély. Június hó 18-án d. e. 9 órákor Te deum. A kézimunka- és rajzkiállítás június hó 12-től 16-ig bezárólag d. e. 8—12 óráig nyitva van. Ezen vizsgálatokra a tisztelt szülőket, paedagogusokat és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság. — **Az ujbpesti áll. polg. fiúiskola 1898—99. tanévi nyilvántartás záró vizsgálatának sorrendje.** Június hó 15-én reggel 9 óratól a róm. kath. ev. ref. és izr. vallású tanulók hittani vizsgája. Június hó 16-án reggel 8 óratól az I. A. osztály vizsgája. Június hó 16-án délután 4 óratól az I. A. osztály tornavizsgája. Június hó 17-én reggel 8 óratól az I. B. osztály vizsgája. Június hó 17-én délután 4 óratól az I. B. osztály tornavizsgája. Június hó 19-én reggel 8 óratól a II. A. osztály tornavizsgája. Június hó 20-án reggel 8 óratól a II. B. osztály vizsgája. Június hó 20-án d. e. 12 órákor az ág. hitv. ev. hittan-vizsga. Június hó 20-án délután 4 óratól a II. B. osztály tornavizsgája. Június hó 21-én reggel 8 óratól a III. A. osztály vizsgája. Június hó 21-én délután 3 óratól gyorsírás-vizsga. Június hó 22-én a III. B. osztály vizsgája. Június hó 22-én délután 4 óratól a III. A. és III. B. osztály tornavizsgája. Június hó 23-án reggel 8 óratól a IV-ik osztály vizsgája. Június hó 23-án délután 4 óratól a IV-ik osztály tornavizsgája. Június hó 24-én reggel 8 órákor Te deum. Június hó 24-én reggel 9 órákor énekvizsga, szavaiatok, bizonyítványok kiosztása s a tanév bezárása. A növendékek dolgozatai a vizsgák tartama alatt az I-ső A. osztály tantermében lesznek kiállítva.

— **Atheizett üzlet.** Márkus Sándor bank-és váltóüzlettulajdonos, a m. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárústitója, üzlethelyiségét Budapestre, I. ker., Alagut-utca 2. sz. alá helyezte át. Ezuton felkeri t. üzletfeleit, hogy bármilyen megrendelést vagy postaküldeményeket az említett címre küldjék.

— **Felső építő ipariskola.** A budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskola (Budapest, VII. ker. Damjanich-utca 28. sz.) igazgatósága előre értesíti a jövő iskolai évre az intézetbe lépni szándékozó tanulókat és azok szüleit a következőkről: Az intézet három évfolyamból áll, melyek sikeres elvégzése három évi gyakorlat igazolása mellett külön vizsgálat letétele nélkül jogot ad a kőműves, a kőfaragó vagy az ácsmesterség önálló üzésére s az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. A végzett tanulók egyéves önkéntesek is lehetnek. Tanulóknak felvétetnek a 15. életévet betöltött olyan ifjak, akik a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikeresen elvégezték. Azok, akik a magyar nyelvből, a számtanból, a mértan és a mértani rajzból mind a négy osztályban jó osztályzatot kaptak, felvételi vizsgálat nélkül vétetnek fel, a többieknek ezekből a tantárgyakból felvételi vizsgálatot kell tenniök. Tanulóknak felvétetnek azok is, akik az építő-ipari szakiskolák első két osztályát jeles sikerrel végezték. A beiratkozás szeptember hó első öt napján történik. A beiratkozásnál a következő okmányok szükségesek: 1. Keresztlevel vagy születési bizonyítvány. 2. A négy közép-k. osztályokról szóló bizonyítvány. 3. Hatósági orvos bizonyítványa. 4. Másodszori himlőoltásról szóló bizonyítvány. 5. Iparhatóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány. A beiratásnál különféle díjak czimén 18 frtot kell lefizetni; a jegyzetekre és tankönyvekre körülbelül 10 frt szükséges.

— **Néprajzi mozgalom.** Az ujbpesti polgári anyakönyvvezetői hivatalban f. é. május hónapban 148 születés, 83 halálozás jegyeztetett be s 48 házasság kötött.

— **Rapszodikus előadás.** Lévy Gyula, aki drámái szavalaival feltűnést keltett és sok

élvezetes órát szerzett a téli ingyenes előadások és hangversenyek alkalmával: legközelebb az újpesti »Polgári Casinó«-ban rapszodikus előadást fog tartani s Madách »Ember tragédiájának« legszebb részleteit fogja bemutatni. Lévy, aki az eddig ismert recitátorokat úgy felfogás mint előadás tekintében sokkal felülmúlja s tárgyát a legfinomabb részletekig kidolgozza és kiszinezi, e bemutató előadás után körutra indul s hasonló előadásokat fog Nagyvaradon, Debreczenben, Aradon, Kolozsvárott, Szegeden stb. tartani. Megvagyunk győződve róla, hogy mindenütt dicséretet fog aratni.

— **Halálozás.** A község előjáróságnak egy régi tisztviselője dőlt ki az elők sorából. Baternay Géza f. é. június hó 7-én, 25 évi közsegi szolgálat után, 60 éves korában, jobblétre szenderült. Életének szívtágulás vetett végett. Hült tetemei f. hó 8-án d. u. 5 órakor fognak az anyaföldnek átadni. Elhunytát neje és leánya siratják.

— **Dr. Hedervári Soma.** Ujpest község orvosa, lakását Árpád-ut 15. szám alatti házába helyezte át.

— **Népünnepély.** Az »Ujpesti ízr. nőegylet« f. hó 29-én csütörtökön (Péter és Pál napján) az újpesti népszigeten saját leányvárháza javára bazárral egybekötött nagyszabású népünnepélyt rendez. Az ünnepély delután 3 órakor fog kezdődni és igen érdekesnek ígerkezik, amennyiben lesz ott szépségverseny, bicikli-korzó, követválasztás, léghajfelszállás, jambóelőadás, confetti, löverseny stb.

IRODALOM.

A magyar Verne. Verne nem azok közül az írók közül való, akiket bármily fordításban élvezhetünk. Ragyogó, szingazdag fantáziája megkívánja, hogy az, aki tolmácsaul szegődik, a nyelvvel is tudjon banni. Gaal Mózes, aki újabban Verne munkáit magyarra fordítja, bámulatos tökéletességgel tolmácsolja Verne gyönyörű regényeit. Ezeket, hogy mindenki könnyen megszerezhesse, a Franklin Társulat olcsó füzetes kiadásban bocsátja közre az eredeti francia kiadás pompás képeivel. A

most megjelent 117—128. füzetekben betejedződik »Sztrogoff Mihály utazása« és megkezdődik a »Hatteras kapitány« című regény. A füzetek megszerezhetők a kiadónál (IV., Egyetem-utca 4.) és minden hazai könyvkereskedésben. Egy-egy füzet ára 20 kr.

Nyári betegségek. Ilyenkor amikor az idő már a városokban tűrhetetlen meleg kezd lenni, aktuálisá lesz az a kérdés, hogy hol töltsük a szabadságunkat hol, üdítsük fel a hosszú egy évi robot munka után elernyedt idegeinket, hol töltsük a nyarat. Epen most kaptuk kezünkhöz a »Képes családi Lapok« illusztrált szepirodalmi hetilap (előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr.) tulajdonosának az értesítést, melyből meglepően olvassuk, hogy a legelőkelőbb magyar fürdőhelyen Bartfán, Otthon nevű minden kényelemmel berendezett 60 szobás szállodájában mily mesésen olcsó árak vannak. Mindazoknak, kik a nyári idényt fürdön szándekeznek tölteni, ajánljuk ezt a szállodát, melyben szolid kiszolgálás mellett kényelmes s a mi fő olcsó otthont találhatnak. Bővebb értesítést nyújt a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatala Bpest IV., Szondy-utca 11. szám.

Görögország nagy mysticusaról. Pythagorasról kaptunk egy kis füzetet. A jól írt sorok élénk varázsolják az ó-kor nagy philosophusát, amint hófőher palástjában, koszorus fejfel jarkált az agorán, jelkes beszédben oktatva mindenkit, aki tőle tanácsot kért, aki tőle tanulni akart. Bölcséletének van bizonyos keleti jellemvonása. Sokat foglalkozott a lelkvándorlás keleties tanával; askesást, tisztaságot követelt híveitől, kevelte az avatásokat, a titkos, jelkes szertartásokat. Bölcseszettét szinte vallássá avatta, s vannak írók, kik a pythagorosok »secta«-ját valóságos titkos gyülekezethez tartják. A mysticismust párosította az ion bölcseszettudománnyal. Szerinte a szám minden létezőnek a lenyege. S még az erkölcsi ellentéteket is számviszonyokra vezette vissza. Ó hirdette először, hogy a föld gömbalaku, hogy melegt örök-könnög középponti tűztől kapja. A csillagok forgása rythmikus zenével jár, ez a sphaerak harmonikája, közönségesen ezt nem hallani, éppen azért, mert mindig hallani. A kis füzet a Nagy Képes Világtörténet 28-ik füzete, a

második kötet 4-ik füzete. Gyomlay Gyula írta. Az egész munka — Marczali Henrik szerkesztésében — 12 kötetet teszen; egy kötet ára diszkötésben 8 frt. Részletfizetésre is kapható; füzeteként is a kiadónál (Revai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság Bpest, VIII., Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben. Egy füzet ára 30 kr. Minden heten egy füzet jelenik meg.

SPORT.

Az alagi nyári meeting f. hó 8-án veszi kezdetét és 3 napig tart, u. m. 8, 10 és 11-en. Habár ugyanezen idő alatt Beesben is vannak versenyek, azért az urlovas versenyek törzspublikuma bizonyára nagy számban fogja felkeresni a kis alagi versenypályát. A nevezések nem leven kezeink között, azokkal érdemben nem foglalkozhatunk.

Szerkesztői üzenetek.

P. O. urhölgynek Sajnáljuk, de kívánságának nem tehetünk eleget. Krix-Krax behunakársunk tárczájában ez egyszer nem fog gyönyörködni. A »Polgári-Casinó« nyári multságáról nem írhat önnök semmit, mert a multságira lapunk meghívást sem kapott. Ugy látszik, a »Polgári-Casinó« a fuzió óta oly erősnek érzi magát, hogy bátran nélkülözheti a helyi sajtót is, meg az *illet* is és csak a »Christliche Volkszeitungra« reflektál.

Névtelen levelezőlap. Névtelenül beküldött panaszokat, híreket tekintetbe nem vehetünk. Tessék a nyári vendéglőt, a zsaroló főpinczért s becses önmagát is megnevezni, akkor szívesen megostorozzuk a visszaélést, de nyomozással, adatok összegyűjtésével, feljelentésekkel ép oly kevéssé foglalkozunk, mint ahogy a talányok megfejtése nem kenyerünk.

Sz. J. urnak. Az »apróságok« közül kettőnek örömmel adunk helyet. A »Még egyszer«-re egy kis kifogásunk volna. Az a »képzeltben látás« s »beszélni óbajtás« — hogy is mondjuk csak? — nem kvadrál! A végső két sor pedig nemesak szivtelenség, hanem kegyetlenség is vagy ha nem az, az előző sorokban jelezni kellene!

Legújabb újpesti képes levelezőlapok.

Ugymint: az új községvárosa, Villasori részlet, Árpád-uti részlet, Palota-Ujpest állomás, továbbá a régi felvételekből a 4 templom, esztergomi hid, vízművek, Károlyi-féle kórház, polg. leányiskola.

Elegáns kivitelű

levelezőlap-gyűjtő-albumok

65 krtól 6 frtig.

Legfinomabb Princess-levélpapírok

csinos cassetákban.

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Főüzlet: Árpád-ut 15.

Fióküzlet: István-tér és templom-
utca sarkán.